

Vaskepladsbekendtgørelse FAQ

Påfyldning og rengøring af sprøjter er reguleret i [bekendtgørelsen om påfyldning og vask af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler](#).

Miljøstyrelsen vejledning til bekendtgørelsen '[Vejledning til vaskepladsbekendtgørelsen](#)'

Miljøstyrelsens hjemmeside om vaskepladsbekendtgørelsen ses [her](#).

I det følgende er der givet svar på spørgsmål, som ofte er stillet til bekendtgørelse og vejledning.

Udstyr på sprøjter

Spørgsmål: Skal sprøjter udstyres med slange og spulelanse til udvendig rengøring, eller vil det være i orden at bruge en mobil højtryksrenser, som monteres på traktorens kraftudtag?

Svar: Udstyr til udvendig rengøring skal være til rådighed på bedriften, så rengøring kan ske i marken, med mindre rengøringen sker på vaskeplads med opsamling. Løsningen lever derfor helt op til reglerne (§5).

Spørgsmål: Mange spørger om forskellige muligheder for at eftermontere det krævede udstyr på ældre marksprøjter.

Svar: En række fabrikater har udviklet eller samlet udstyr, der kan opfylde kravene i bekendtgørelsen. Det vil derfor være muligt at finde en række forskellige løsninger. Du må i hvert enkelt tilfælde vurdere, om udstyret vil leve op til dine krav til funktion og pris. Det er også vigtigt at forholde sig til om udstyret, med den måde du vil montere og anvende det, vil opfylde reglerne. I sidste ende vil det være NaturErhvervsstyrelsen eller Miljøstyrelsen, der som kontrolmyndighed og ansvarlig myndighed vil afgøre, om et udstyr lever op til kravene.

Herunder er link til hjemmesider, hvor vi har fundet tilbud om udstyr:

- [Kyndestoft Maskinfabrik](#) (rengøringssæt til eftermontering, vandur, flowmåler, præparatfyldeudstyr med el-pumpe, 'traditionelt' præparatfyldeudstyr, skyllevandsbeholdere, beslag)
- [Hardi](#) (præparatfyldeudstyr, skyllevandstank, udstyr til udvendig rengøring)
- [Skærbæk Maskinforretning](#) (præparatfyldeudstyr, rengøringssæt til eftermontering)
- [Dani-Tech](#) (præparatfyldeudstyr, skyllevandstanke, flowmåler, udstyr til indvendig- og udvendig rengøring)
- [Jabob's Smedie Aps](#) (eksempel på eftermontering af udstyr)
- [Sdr. Vinge Smedie](#) (præparatfyldeudstyr, mobil fyldeplads, udstyr til indvendig- og udvendig rengøring)

Spørgsmål: Vil et kemifyldesæt bestående af elektrisk pumpe, slange og sugelanse, som kan opsuge planteværnsmidler og skyllevand, opfylde kravene om præparatfyldeudstyr?

Svar: I vejledningen er beskrevet, at præparatfyldeudstyr er beregnet til sikker påfyldning af kemi med minimal risiko for spild, samt efterfølgende skylning af tom emballage. Vejledningen siger også, at sugedstyr uden mulighed for skylning af tom emballage, ikke betragtes som værende tilstrækkelig til at opfylde bekendtgørelsens regler. Det er derfor SEGES (tidl. Videncentret for Landbrug) vurdering, at det nævnte

Foto: Jens Tønnesen

Ældre sprøjter kan opdateres. Her er vist et rengøringssæt til eftermontering, som giver mulighed for både ind- og udvendig skylning.

Foto: Niels Enggaard Klausen

udstyr vil opfylde kravene, såfremt man har skyllevand til rådighed, så skylning af tomme dunke og opslugning af skyllevandet kan ske umiddelbart i forbindelse med påfyldning. Når et middel skal afmåles, skal der tilsvarende være mulighed for at skylle målebægeret, så sugelanse og slanger gennemskylles med skyllevandet. Det forventes ikke at den nye vejledning vil ændre denne fortolkning.

Sprøjtetyper

Spørgsmål: Hvordan opfattes små ATV-ophængte sprøjter?

Svar: I § 4 er der i den nye bekendtgørelse fra 15/1-2015 sket en væsentlig ændring i forhold til mindre sprøjter

- Der er ikke krav om præparatfyldeudstyr ved anvendelse af sprøjter, hvor påfyldningshullet er placeret mindre end 130 cm over jorden og 30 cm fra kanten af tanken.
- For sprøjter med tank på 200 liter og derunder er der ikke krav om rentvandstank og spuledyse.

Det betyder, at sprøjtning med ATV'er med tanke op til 200 liter svarer til anvendelse af rygssprøjter.

Påfyldning af vand

Spørgsmål: Hvor kan man købe et vandur tilstyring af den mængde vand, der fyldes i sprøjten?

Svar: Normalt vil forhandlere af sprøjter også tilbyde levering af vandure. Der findes mange modeller af vandure. Billederne viser eksempelvis to vandmålere. Øverst ses et mekanisk vandur, som udbydes i to modeller med skala fra 0-3.000 hhv. 0-10.000 l. Begge udgaver koster omkring kr. 950,-. Nederst ses et vandur med magnetventil. Når den indtastede vandmængde er nået lukker magnetventilen for vandtilførslen. Dette vandur kan også tilsluttes en niveauekontakt. Niveauekontakten ophænges øverst i tanken, og lukker ventilen når tank er fuld.

Spørgsmål: Skal der altid være vandur? Hvad betyder det, når der stille krav om vandur eller tilsvarende indretning, der sikrer mod overløb?

Svar: I den nye vejledning om vaskepladsbekendtgørelsen er muligheden for at anvende en såkaldt dødemandsknap som kontrol med vandmængde beskrevet. Anvendelse af dødemandsknap kendes også fra reglerne for påfyldning af gylle. Dødemandsknappen kan have mange forskellige udformninger, men alle har til fælles, at ventilen kun kan holdes åben så længe knappen fysisk aktiveres af en person. Det mest almindelige er en magnetventil som lukker ved manglende spænding. Magnetventiler fås i di metre fra 1/2" og opefter og kan derfor anvendes på alle tænkelige rørdimensioner. Magnetspolen kan være til 230 V eller til et 12V udtag fra traktoren. Den komplette løsning kan monteres på rørledningen fra vandværket eller på marksprøjten.

Ventilen kan også styres med lufttryk eller mekanisk. Billedet viser en fjederbelastet ventil, der åbnes ved håndkraft. Når det gule håndtag slippes, lukker ventilen selv. Ventilen kan monteres alle relevante steder og kræver ikke strøm eller lufttryk. Løsningen er specielt egnet til fyldning fra et markvandingsanlæg, som er af stor dimension og ydelse.

Nyere sprøjter med elektronisk udstyrspakke har normalt en funktion til styring af den mængde vand der ønskes påfyldt, hvilket også opfylder vaskepladsbekendtgørelsens krav om vandur eller tilsvarende indretning.

Spørgsmål: Skal der være vandur når man har buffertank?

Svar: Når sprøjten fyldes med vand fra en buffertank, er der ikke krav om kontraventil, idet der ikke er direkte kontakt til vandforsyningsanlægget. Hvis buffertankens størrelse højst er den samme som sprøjtetanken, er der ikke behov for yderligere sikring mod overløb ved påfyldning af vand. Hvis buffertanken er større end sprøjtebeholderen, kan der anvendes vandur eller anden form for styring, eller der kan monteres en flydeventil i beholderen, således at vandmængden i buffertanken er højst den samme, som sprøjtetanken kan indeholde.

Mekanisk vandur.

Vandur med magnetventil.

Ventil med fjederbelastning.

Vaskeplads

Spørgsmål: Hvordan søger man tilladelse til etablering af en fylde- og vaskeplads?

Svar: Inden man etablerer en vaskeplads skal der i henhold til Bygningsreglementet indsendes en byggeanmeldelse til kommunalbestyrelsen. I [Byggeblad om vaskeplads til landbrugsmaskiner](#) er der en detaljeret beskrivelse af lovgrundlag mv.

Spørgsmål: Skal der etableres olieudskiller ved opsamling af vaskevand?

Svar: Det afhænger af om pladsen bruges til vask af maskiner, der bevirker et stort oliespild. Normal vask af almindelige landbrugsmaskiner giver ikke anledning til spild, der vil medføre behov for olieudskiller. Det er kommunen, der skal godkende etablering af vaskeplads. I ansøgningen bør man anføre hvordan vaskepladsen skal anvendes. I byggebladet for vaskepladser til landbrugsmaskiner er anvist hvordan olieudskiller skal etableres. Hvor der ikke er behov for olieudskiller udelades denne del af konstruktionen.

Spørgsmål: Må man være flere om samme en vaskeplads?

Svar: Bestemmelserne regulerer alene hvordan påfyldning og rengøring må ske, så der er ikke noget der forhindrer, at man går sammen om drift af en vaskeplads.

Spørgsmål: Må de tomme dunke stå rengjorte på pladsen til man er færdig med sprøjtearbejdet?

Svar: Det er ikke noget bekendtgørelsen berører, så man skal som hidtil sørge for at uvedkommende, eksempelvis børn, ikke kan komme galt af sted.

Fyldning i mark

Spørgsmål: Må man påfylde vand fra et vandløb eller vandhul?

Svar: Bekendtgørelsens § 10 siger, at påfyldning og vask af sprøjter på arealer, hvor plantebeskyttelsesmidler udbringes, ikke må ske nærmere end 50 meter fra overfladevand. Det betyder, at der ikke må påfyldes plantebeskyttelsesmidler indenfor denne afstand. Generelt kan det ikke anbefales at suge vand til sprøjtning fra vandløb og søer.

Rengøring

Spørgsmål: Hvis sprøjtearbejdet må afbrydes på grund af regn, må man så parkere sprøjten i en lade?

Svar: En uvasket sprøjte, som der her er tale om, skal ifølge bekendtgørelsen placeres på vaskeplads med opsamling af spildevand eller under tag. Det må anbefales, at man parkerer et sted, hvor der ikke er mulighed for afløb, hvis der skulle ske lækage mens sprøjten er mere eller mindre fyldt.

Afstandskrav

Spørgsmål: Hvor stor afstand skal der ved påfyldning af bekæmpelsesmidler være til markvandingsboringer, som alene anvendes til markvanding?

Svar: Det er nu kommunerne, der iht. vandforsyningsloven giver tilladelse til markvanding. I de enkelte tilladelser vil der være stillet vilkår, herunder til fredningsbælte. Der vil efter Miljøstyrelsens anbefaling i de fleste tilfælde være stillet krav om et fredningsbælte med en radius på 5 m omkring markvandingsboringer. I ældre godkendelser vil der normalt også være pålagt et fredningsbælte med en radius på 5 m.

Spørgsmål: Er brønde til tag- og overfladevand omfattet af afstandskrav på 25 meter mellem vaskeplads og drænsystemers rense- og samlebrønde?

Svar: Når Afløbssystemet til tag- og overfladevand er indrettet, så det alene afleder dette, betragtes det ikke som drænsystemers rense- og samlebrønde. Er der derimod tilsluttet drænrør, vil det fra tilslutningen normalt være at sidestille med et "drænsystem", så afstandskravet skal overholdes til rense- og samlebrønde på systemet.

Dispensation

Spørgsmål: Hvordan søger man dispensation fra bestemmelserne i bekendtgørelsen?

Svar: Hvis det er miljømæssigt forsvarligt, kan Miljøstyrelsen give dispensation i forhold til reglerne i bekendtgørelsen. Ansøgning om dispensation skal sendes til Miljøstyrelsen, Strandgade 29, 1401 København K, mail: mst@mst.dk

Spørgsmål: På en ejendom kan der ikke opnås 50 m mellem en påtænkt vaskeplads og et vandløb, der løber gennem gårdspladsen. Kan vaskepladsen placeres indendørs, selv om der ikke bliver en afstand på 50 meter?

Svar: En indendørs vaskeplads vil kunne etableres, så der ikke opstår nogen form for risiko for afstrømning til vandløbet. Det må derfor anses for miljømæssigt ubetænkeligt. Det kan anbefales at søge dispensation hos Miljøstyrelsen, som vil vurdere den konkrete sag. Miljøstyrelsen har oplyst, at der i en række tilfælde er givet dispensation.

Kontrol

Spørgsmål: Hvem fører kontrol med vaskepladser?

Svar: Kontrollen vedrørende anvendelse af pesticider på landbrug er samlet i NaturErhvervsstyrelsen, herunder kontrol med vaskepladsbekendtgørelsen. Miljøstyrelsen fører tilsyn med andre typer virksomheder, f.eks. maskinstationer. Maskinstationer kan dog både være landbrug og maskinstation, så grænsen er ikke skarp.